

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 22 Aralık 2022
Sayı: 2123

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5237 Sayılı 26.09.2004 tarihli Türk Ceza Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 21.12.2022

Av. Mahmut TANAL

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Çevre
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 22 Aralık 2022	Esas No: 2/4798

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
22 Aralık 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
22 Aralık 2022
No : 1138460

GENEL GEREKÇE

Sanayi Devrimi, tarım toplumundan çıkışı ve hayvanlarla olan bağımızın güçlenmesini sağlamıştır. Gün geçtikçe toplumsal yaşamda hayvanlarla olan bağımız güçlenmiş, bu güçlenme ise hayvanları insanın gözünde eşya olmaktan çıkarıp hayat boyu bir yoldaş haline getirmiştir.

Nitekim medeni devletlerin çoğu hukuksal düzlemde hayvanı eşya olmaktan çıkarmış ve özel bir konumlandırma sağlamıştır. 15 Ekim 1978 tarihinde Paris'te ilan edilen Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 9.maddesi uyarınca: "Hayvanın hukuksal kişiliği ve hakları yasaca tanınmalıdır." Bu beyanname ile beraber hayvanlara hukuki düzlemde bir kişilik tanınmış olup hayvanların eşyalardan farklı olduğu ortaya konulmuştur. Ek olarak Alman Medeni Kanun'u uyarınca: "Hayvanlar nesne değildirler. Özel yasalarca korunurlar." şeklinde hüküm bulunmaktadır. Yine İsviçre Medeni Kanunu'na eklenen yeni 641 a hükmü gereğince hayvanlar nesne değildirler.

Türk Hukuku bakımından Eşya Hukukumuz bakımından hayvan, eşya olarak kabul edilmektedir. Bu durum ülkemizi hukuk devleti anlayışından uzaklaştırmakta ve çağdaşlarımızın aksine hukuki norm eksikliği yaşamamıza sebep olmaktadır. Zira hayvanın eşya olduğu anlayışı Roma Hukukundan kaynağını alan eski bir gelenekten ibaret olup günümüz koşullarına uygun değildir. Hukuki güvenlik ortamının etkin olması için hukuk normlarının güncel koşullara uyarlanması ve güncellenmesi gerekmektedir.

İnsan hakları ve hayvan hakları birbiriyle yarışmamaktadır. Biri diğerinden üstün değildir. Her iki hukuk öznesinin de hukuken korunma gereği söz konusudur. Hayvanlar, eşya statüsünden çıkarılıp özel kanunlarla kendine özgü hukuki bir özne haline getirilmelidir. İnsanlara ait tüm hakların hayvanlara da uygulanması elbette mümkün değildir fakat bu durum hayvanların korunmasının gerekliliğini görmezden gelmemize sebep olmamalıdır.

Hayvanlara yönelik kötü muamelenin, saldırıların karşılığı yaptırımlar yeterince caydırıcı değildir. Hayvanlara yönelik saldırıyı gerçekleştiren kişi yaptığından para cezası ile kurtulmakta, hayvan sahibi ise duygusal çöküntüyle baş başa kalmaktadır. Hukuk yaptırımları, cezalandırma amacı dışında önleyici niteliğe de sahiptir. Dolayısıyla hukuka aykırı fiilin caydırıcı ve önleyici bir yaptırımı olmaması hukuki güvenlik ortamını derinden etkileyecektir. Bu sebeple hayvanlara yapılan kötü muamelenin, saldırıların karşılığı idari para cezası olmaktan çıkarılıp yeniden düzenlenmelidir. Savcılar bu hususta re'sen kovuşturma başlatabilmelidir.

Yukarıda açıklananlar ışığında işbu kanun teklifimiz ile hayvanların eşya statüsünden çıkarılarak hayvanlara yönelik kötü muamelelere yönelik yaptırımlarının caydırıcılığının artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- TCK'nın 96.maddesine eklenme yapılarak sahipli veya sahipsiz fark etmeksizin hayvanlara kötü muamelede bulunan, hayvanların ıstırap çekmesine neden olan kimselere altı aydan üç yıla kadar hapis cezası belirlenmiştir.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5237 sayılı Kanunun 96'ncı maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Sahipli veya sahipsiz fark etmeksizin hayvanlara kötü muamelede bulunan, hayvanların ıstırap çekmesine neden olan kimse altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Suçun kamuya açık alanda alenen işlenmesi durumunda ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

